

32003L0026

8.4.2003.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 90/37

DIREKTIVA KOMISIJE 2003/26/EZ**od 3. travnja 2003.****o prilagodbi tehničkom napretku Direktive 2000/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s ograničivačem brzine i emisija ispušnih plinova gospodarskih vozila****(Tekst značajan za EGP)**

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,

uzimajući u obzir Direktivu 2000/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. lipnja 2000. o inspekcijskom nadzoru na cesti radi utvrđivanja tehničke ispravnosti gospodarskih vozila koja prometuju u Zajednici ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 8.,

budući da:

- (1) Direktiva 2000/30/EZ odnosi se na pravni okvir za inspekcijski nadzor na cesti radi utvrđivanja tehničke ispravnosti gospodarskih vozila bez obzira na to prevoze li putnike ili teret. Od država članica se zahtijeva da godišnji tehnički pregled svake godine dopune nenajavljenim inspekcijskim nadzorom reprezentativnog uzorka gospodarskih vozila na svojim cestama.
- (2) Područje tehničkih pregleda obuhvaćeno je Direktivom Vijeća 96/96/EZ od 20. prosinca 1996. o usklađivanju zakonodavstva država članica u vezi s tehničkim pregledima motornih vozila i njihovih prikolica ⁽²⁾, kako je zadnje izmijenjena Direktivom Komisije 2001/11/EZ ⁽³⁾ koja se odnosi na redovite tehničke preglede vozila i Direktivom 2000/30/EZ koja se odnosi na inspekcijski nadzor na cesti teških gospodarskih vozila kojima se utvrđuje njihova tehnička ispravnost. Za obje se direktive koristi isti Odbor i isti postupak prilagodbe tehničkom napretku.
- (3) Direktiva 96/96/EZ izmijenjena je tako da sada predviđa strože granične vrijednosti emisija za određene kategorije motornih vozila i provjere ispravnosti ograničivača brzine u teškim gospodarskim vozilima. Kako bi bila sukladna navedenoj Direktivi, Direktivu 2000/30/EZ također treba prilagoditi tako da se u nju uključe nove tehničke odredbe, odnosno da se u sklopu inspekcijskog nadzora na cesti provjeravaju i sustavi ugrađene dijagnostike (OBD) i ograničivači brzine. Nadalje, Direktivu 2000/30/EZ je (zajedno s Direktivom 96/96/EZ) potrebno ažurirati kako bi sadržavala revidirane granične vrijednosti kontrole emisija za određene kategorije motornih vozila.

- (4) Odredbe ove Direktive u skladu su s mišljenjem Odbora za prilagodbu tehničkom napretku uspostavljenog na temelju članka 8. Direktive 96/96/EZ,

DONIJELA JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Prilozi I. i II. Direktivi 2000/30/EZ mijenjaju se kako je utvrđeno u Prilogu ovoj Direktivi.

Članak 2.

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 1. siječnja 2004. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekstove odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3. Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.**Članak 4.**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 3. travnja 2003.

Za Komisiju
Loyola DE PALACIO
Potpredsjednica

⁽¹⁾ SL L 203, 10.8.2000., str. 1.

⁽²⁾ SL L 46, 17.2.1997., str. 1.

⁽³⁾ SL L 48, 17.2.2001., str. 20.

PRILOG

Prilozi I. i II. Direktivi 2000/30/EZ mijenjaju se kako slijedi:

1. U točki 10. Priloga I., točka (k) zamjenjuje se sljedećim:

„(k) ograničivač brzine (ugradnja i funkcija)“.

2. Prilog II. mijenja se kako slijedi:

— točka 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Posebni uvjeti u vezi s emisijom ispušnih plinova

2.1. Motorna vozila s (benzinskim) motorom s vanjskim izvorom paljenja

(a) Ako ne postoji napredni sustav kontrole emisija ispušnih plinova kao što je trosmjerni katalizator kojim upravlja lambda-sonda:

1. Vizualni pregled ispušnog sustava kako bi se provjerilo je li potpun i u zadovoljavajućem stanju te propušta li igdje.
2. Vizualni pregled opreme za kontrolu emisija koju je ugradio proizvođač kako bi se provjerilo je li potpuna i u zadovoljavajućem stanju te propušta li igdje.

Nakon primjerenog vremena kondicioniranja motora (poštujući preporuke proizvođača) mjeri se koncentracija ugljičnog monoksida (CO) u ispušnim plinovima kada je motor u praznom hodu (bez opterećenja).

Najveća dopuštena koncentracija CO u ispušnim plinovima jest ona koju je naveo proizvođač vozila. Ako ta informacija nije dostupna ili ako nadležna tijela države članice odluče ne koristiti tu vrijednost kao referentnu, koncentracija CO ne smije premašiti sljedeće vrijednosti:

- i. za vozila koja su prvi put registrirana ili stavljena u promet između datuma od kojeg države članice zahtijevaju usklađenost vozila sa zahtjevima Direktive 70/220/EEZ (*) i 1. listopada 1986.: CO – 4,5 % vol.;
  - ii. za vozila koja su prvi put registrirana ili stavljena u promet nakon 1. listopada 1986. – 3,5 % vol.
- (b) Ako postoji napredni sustav nadzora emisija ispušnih plinova kao što je trosmjerni katalizator kojim upravlja lambda-sonda:
1. Vizualni pregled ispušnog sustava kako bi se provjerilo je li potpun i u zadovoljavajućem stanju te propušta li igdje.
  2. Vizualni pregled opreme za nadzor emisija koju je ugradio proizvođač kako bi se provjerilo je li potpuna i u zadovoljavajućem stanju te propušta li igdje.
  3. Utvrđivanje učinkovitosti sustava vozila za nadzor emisija mjerenjem vrijednosti lambda i koncentracije CO u ispušnim plinovima u skladu s odjeljkom 4. ili s postupcima koje su predložili proizvođači i koji su bili odobreni u vrijeme homologacije vozila. Za svako ispitivanje motor se kondicionira u skladu s preporukama proizvođača vozila.
  4. Emisije ispušnih plinova – granične vrijednosti.

Najveća dopuštena koncentracija CO u ispušnim plinovima jest ona koju navodi proizvođač vozila. Ako ovaj podatak nije dostupan, koncentracija CO ne smije premašiti sljedeće vrijednosti:

i. Mjerenje u praznom hodu motora:

Najveća dopuštena koncentracija CO u ispušnim plinovima ne smije biti veća od 0,5 % vol., a za vozila homologirana u skladu s graničnim vrijednostima prikazanim u retku (A) ili retku (B) tablice u odjeljku 5.3.1.4. Priloga I. Direktivi 70/220/EEZ, kako je izmijenjena Direktivom 98/69/EZ (**) ili naknadnim izmjenama, najveća koncentracija CO ne smije biti veća od 0,3 % vol. Ako usklađivanje s Direktivom 70/220/EEZ, kako je izmijenjena Direktivom 98/69/EZ, nije moguće, tada se na vozila koja su registrirana ili prvi put stavljena u promet nakon 1. srpnja 2002. primjenjuje gore navedeno.

ii. Mjerenje pri velikom broju okretaja motora u praznom hodu (bez opterećenja), broj okretaja motora mora iznositi najmanje 2000 min⁻¹:

Koncentracija CO: najviše 0,3 % vol., a za vozila homologirana u skladu s graničnim vrijednostima prikazanim u retku (A) ili retku (B) tablice u odjeljku 5.3.1.4. Priloga I. Direktivi 70/220/EEZ, kako je izmijenjena Direktivom 98/69/EZ ili naknadnim izmjenama, najveća koncentracija CO ne smije biti veća od 0,2 % vol. Ako usklađivanje s Direktivom 70/220/EEZ, kako je izmijenjena Direktivom 98/69/EZ, nije moguće, tada se na vozila koja su registrirana ili prvi put stavljena u promet nakon 1. srpnja 2002. primjenjuje gore navedeno.

Lambda: $1 \pm 0,03$ ili u skladu sa specifikacijama proizvođača.

iii. Za motorna vozila s ugrađenim sustavima dijagnostike (OBD) u skladu s Direktivom 70/220/EEZ (kako je izmijenjena Direktivom 98/69/EZ i naknadnim izmjenama) države članice mogu umjesto ispitivanja navedenog pod i. utvrditi ispravnost sustava emisija na temelju odgovarajućeg očitavanja uređaja OBD-a i istodobne provjere ispravnosti sustava OBD-a.

2.2. Motorna vozila opremljena (dizelskim) motorima s kompresijskim paljenjem

- (a) Zacrtnjenost ispušnog plina mjeri se tijekom slobodnog ubrzanja (bez opterećenja od praznog hoda do graničnog broja okretaja motora) s ručicom mjenjača u neutralnom položaju i uključenom spojkom.
- (b) Prethodno kondicioniranje vozila:
1. Vozila se mogu ispitati bez prethodnog kondicioniranja iako je zbog sigurnosnih razloga potrebno provjeriti je li motor topao i u zadovoljavajućem mehaničkom stanju.
  2. Osim u skladu s podstavkom (d) točkom (5), nijedno vozilo ne može ne zadovoljiti na ispitivanju osim ako nije bilo prethodno kondicionirano u skladu sa sljedećim zahtjevima:
    - i. Motor mora biti potpuno topao, na primjer temperatura motornog ulja izmjerena uz pomoć sonde u cijevi za mjerenje razine ulja u motoru mora iznositi barem 80 °C ili biti na normalnoj radnoj temperaturi, ako je ova niža, ili temperatura motornog sklopa izmjerena pomoću razine infracrvenog zračenja mora biti barem jednaka. Ako je zbog konstrukcije vozila ovo mjerenje teško izvedivo, normalna radna temperatura motora može se utvrditi na neki drugi način, na primjer radom rashladnog ventilatora motora.
    - ii. Ispušni sustav mora se pročistiti s barem tri ciklusa ubrzanja ili na jednakovrijedan način.
- (c) Postupak ispitivanja:
1. Vizualni pregled opreme za nadzor emisija koju je ugradio proizvođač kako bi se utvrdilo je li potpuna i u zadovoljavajućem stanju te propušta li igdje.
  2. Motor i turbopunjač, ako je ugrađen, moraju prije početka svakog ciklusa slobodnog ubrzanja biti u praznom hodu. Kod teških dizelskih motora to znači da je potrebno pričekati barem 10 sekundi nakon otpuštanja papučice gasa.
  3. Kako bi se započeo svaki ciklus slobodnog ubrzanja papučicu gasa potrebno je do kraja pritisnuti brzo i kontinuirano (u manje od jedne sekunde), ali ne naglo, kako bi se postigao najveći dotok goriva iz pumpe za ubrizgavanje goriva.
  4. Tijekom svakog ciklusa slobodnog ubrzanja motor mora dostići maksimalni broj okretaja ili, za vozila s automatskim mjenjačem, broj okretaja koji je naveo proizvođač ili, ako su ti podaci nedostupni, dvije trećine maksimalnog broja okretaja prije otpuštanja papučice gasa. To se može provjeriti, na primjer, praćenjem brzine rada motora ili dopuštajući da prođe dovoljno vremena između početnog pritiska papučice gasa i otpuštanja, što u slučaju vozila iz kategorija 1. i 2. iz Priloga I., mora iznositi barem dvije sekunde.
- (d) Granične vrijednosti:
1. Razina koncentracije ne smije premašiti razinu navedenu na pločici u skladu s Direktivom Vijeća 72/306/EEZ (***) .
  2. Ako taj podatak nije dostupan ili ako nadležna tijela države članice odluče ne koristiti tu vrijednost kao referentnu, razina koncentracije ne smije premašiti razinu koju je naveo proizvođač ili sljedeće granične vrijednosti koeficijenta upijanja:

Najveći koeficijent upijanja za:

    - dizelske motore s prirodnim usisavanjem = 2,5 m⁻¹
    - dizelske motore s turbinskim prednabijanjem = 3,0 m⁻¹

— granična vrijednost od 1,5 m⁻¹ primjenjuje se na sljedeća vozila homologirana u skladu s graničnim vrijednostima prikazanim u:

    - (a) retku (B) tablice u odjeljku 5.3.1.4. Priloga I. Direktivi 70/220/EEZ, kako je izmijenjena Direktivom 98/69/EZ – (laka teretna vozila – dizel – Euro4);
    - (b) retku (B1) tablice u odjeljku 6.2.1. Priloga I. Direktivi 88/77/EEZ, kako je izmijenjena Direktivom 1999/96/EZ – (teška teretna vozila – dizel – Euro4);
    - (c) retku (B2) tablice u odjeljku 6.2.1. Priloga I. Direktivi 88/77/EEZ, kako je izmijenjena Direktivom 1999/96/EZ – (teška teretna vozila – dizel – Euro5);
    - (d) retku (C) tablice u odjeljku 6.2.1. Priloga I. Direktivi 88/77/EEZ, kako je izmijenjena Direktivom 1999/96/EZ – (teška teretna vozila – dizel – EEV);

ili granične vrijednosti u kasnijim izmjenama Direktive 70/220/EEZ, kako je izmijenjena Direktivom 98/69/EZ, ili granične vrijednosti u kasnijim izmjenama Direktive 88/77/EEZ, kako je izmijenjena Direktivom 1999/96/EZ, ili istovrijedne vrijednosti u slučaju uporabe opreme koja se razlikuje od one korištene za EZ homologaciju tipa.

Ako usklađivanje s odjeljkom 5.3.1.4. Priloga I. Direktivi 70/220/EEZ, kako je izmijenjena Direktivom 98/69/EZ, ili odjeljkom 6.2.1. Priloga I. Direktivi 88/77/EEZ, kako je izmijenjena Direktivom 1999/96/EZ, nije moguće, tada se gore navedeno primjenjuje na vozila registrirana ili prvi put stavljena u promet nakon 1. srpnja 2008.

3. Vozila koja su prvi put registrirana ili stavljena u promet prije 1. siječnja 1980. ne podliježu ovim zahtjevima.
4. Vozilo ne zadovoljava na ispitivanju samo ako aritmetička sredina vrijednosti barem zadnjih triju ciklusa slobodnog ubrzanja prelazi graničnu vrijednost. To se može izračunati tako da se zanemari svako mjerenje koje znatno odstupa od izmjerene srednje vrijednosti ili rezultat bilo kojeg drugog statističkog izračuna koji u obzir uzima disperziju mjerenja. Države članice mogu ograničiti broj ispitnih ciklusa.
5. Kako bi se izbjeglo nepotrebno ispitivanje, države članice mogu, iznimno od odredaba stavka 2.2. podstavka (d) točke (4), odlučiti da vozila ne zadovoljavaju na ispitivanju ako njihove izmjerene vrijednosti znatno prelaze granične vrijednosti nakon manje od tri ciklusa slobodnog ubrzanja ili nakon ciklusa pročišćavanja (ili jednakovrijednih postupaka) iz podstavka 2.2. točke (b) alineje 2., pod ii. Isto tako, kako bi se izbjeglo nepotrebno ispitivanje, države članice mogu, iznimno od odredaba podstavka 2.2. podstavka (d) točke (4.), odlučiti da vozila zadovoljavaju na ispitivanju ako su njihove izmjerene vrijednosti znatno niže od graničnih vrijednosti nakon manje od tri ciklusa slobodnog ubrzanja ili nakon ciklusa pročišćavanja (ili jednakovrijednih postupaka) iz podstavka 2.2. točke (b) alineje 2., pod ii.

2.3. Oprema za ispitivanje

Emisije iz vozila ispituju se pomoću opreme projektirane za točno utvrđivanje poštuju li granične vrijednosti koje je propisao ili naveo proizvođač.

(*) SL L 76, 9.3.1970., str. 1.

(**) SL L 350, 28.12.1998., str. 1.

(***) SL L 190, 20.8.1972., str. 1.”

— Dodaje se točka 3., kako slijedi:

„3. Posebni uvjeti u vezi s ograničivačem brzine

- ako je moguće, provjeriti je li sukladno zahtjevima Direktive Vijeća 92/6/EEZ (*) ugrađen ograničivač brzine,
- provjeriti valjanost pločice ograničivača brzine,
- ako je moguće, provjeriti jesu li plomba ograničivača brzine i, prema potrebi, bilo koje drugo sredstvo za zaštitu spojeva od nedopuštenog rukovanja netaknuti,
- ako je moguće, provjeriti sprečava li ograničivač brzine da vozila iz članaka 2. i 3. Direktive 92/6/EEZ prijeđu propisane vrijednosti.

(*) SL L 57, 2.3.1992., str. 27.”